

Date 15.05.2023

Sarp 2

Høringsuttalelse 201836351, Borregaard AS

NVE har mottatt en melding fra Hafslund Eco Vannkraft AS om bygging av Sarp 2 kraftverk i Sarpsfossen i Sarpsborg kommune. Sarpsfossen er i dag utnyttet gjennom tre kraftverk: Sarp, Hafslund og Borregaard.

Borregaards fabrikk er lokalisert på vestsiden av fossen og er dermed en av de nærmest lokaliserte virksomhetene til de planer som har blitt forelagt. Borregaard bedriver omfattende industrivirksomhet langs vestsiden av fossen, fra Opsund i nord, og mer enn 3 km sørover, til havnen i Melløs der vesentlige volumer av transporten til og fra fabrikken skjer. Vi er et verdensledende bioraffineri med 95% av salget vårt utenfor Norge.

Borregaard ønsker med denne høringsuttalelse gi å innspill til konsekvensutredningsprogram og fra Borregaards perspektiv å løfte viktige aspekter av prosjektet.

Generelt:

Som industriaktør i NO1 er Borregaard eksponert for en situasjon med betydelig prisvolatilitet i kraftmarkedet. Vi er bekymret over at NO1 vil være avhengig av import, med økt usikkerhet og prisvolatilitet som følge.

Det er en knapphetssituasjon på kraft, og spesielt nett-tilgang, i vårt område. Vi observerer at situasjonen blir stadig mer krevende samtidig som Borregaard skal levere på nødvendige og ambisiøse klimamål, som kun er mulig dersom kraft gjøres tilgjengelig raskt og eksisterende industri, med konkrete tiltak for klimagassutslipp er prioritert for nett-tilgang.

Borregaard er derfor i utgangspunktet positive til meldingen fra Hafslund Eco Vannkraft AS om de planer som har blitt forelagt om utbygging av Sarp 2. Regionen, og Borregaard, trenger mer kraft.

Samtidig er det svært viktig for Borregaard, som har døgntilgjengelig produksjon hele året, at prosjektet ikke negativt påvirker Borregaards virksomhet og fabrikkens produksjon. Borregaard ønsker dermed bidra til et sikkert og robust konsekvensutredningsprogram.

I den sammenheng ønsker vi dele følgende innspill:

1. Vanninntak til Borregaards vannverk

I utlysningsteksten til Sarp 2 belyses hydrologiske forhold og driftsfilosofi i forhold til de eksisterende aggregatene i Sarpsfossen.

Det påpekes at Sarp 2 vil bli benyttet som første prioriterte aggregat i Sarpsfossen og at det vil bli kjørt minst ett aggregat i Hafslund og/eller Borregaard kraftstasjon for å sikre vannføring i elva mellom dammen og nytt utløp for Sarp 2. Nødvendig vannføringen vil bli vurdert og fastsatt som en del av de nødvendige utredningene. I denne sammenheng vil sikring av vann til vanninntaket til Borregaard AS samtidig hensyntas.

Borregaard har gått gjennom dokumentasjon i forhold til eget vannverk og vanninntak, (se vedlagt tegning). For å sikre nødvendig vannmengde er det lagt opp til et minimum vannstand på design av vannverket på LWL +2,6. Det er noe usikkerhet på hvilken høydedata dette er, men basert på byggeår antas dette å være NN2000.

Som tegningen viser, er vanninntaket satt direkte i stablesteinsmur mot Glomma. Ser vi på historiske vanddata har det i tidligere perioder, hvor det har vært ekstremt tørt, vært utfordringer med lav vannstand. Det er vanskelig å sammenstille disse dataene til nøyaktige tidspunkt og de bør derfor jobbes ytterligere med. Basert på dataene og historiske observasjoner kan ikke Sarp 2 driftes i perioder hvor det er tørt da dette vil gi for lav vannføring til Borregaards vanninntak.

Som belyses i meldingen er sikring av vann til vanninntaket til Borregaard AS et svært viktig punkt å utrede som en del av et KU-program. Dette for å eliminere risiko i henhold til driftsvannføring i perioder med lav vannstand.

2. Utløp til Glomma

Borregaard har noen utløp til Glomma som ligger over tenkt utløp på Sarp 2. De skal samsvare som dykket avløp med LWL +2,6. Skal disse fungere etter hensikten så må det gå vann over terskelen. Ved en etablering av Sarp 2 må dette ivaretas og utredes i KU.

3. Erosjon langs Glomma

Videre nedover Borregaards tomt har det forekommet erosjon som kan skape ustabilitet. En etablering av nytt utløp fra Sarp 2 må ikke gjøre dagens situasjon verre med tanke på erosjon. Det er spesielt ett område rett ovenfor tenkt utløp hvor det eksisterer et gammelt deponi og hvor det samtidig er påvist kvikkleire i noen punkter.

Borregaard jobber med forhold knyttet til områdestabilitet, men forholdene må hensyntas ved etablering av utløpet og risiko for erosjon og skred må nøye utredes i KU.

Deponiene er videre registrert i databasen til Miljødirektoratet.

4. Transport og logistikk

Borregaards produksjon er døgntkontinuerlig og fundamentalt avhengig av en effektiv forsyning av virke. Denne forsyning består av sagbruksflis (typisk 50 lastebiler pr. døgn, 380.000 fm³ /år) og 600.000 fm³ /år rundvirke som leveres med tog (6 tog pr. uke) og lastebil (35 biler pr. døgn) (tall fra 2022). Levering er til lager ved Opsund. Slik tidligere nevnt er havneanlegget i Melløs sentralt for Borregaards import av innsatsfaktorer og eksport av produkter fra fabrikken.

Bruk av veg og påvirkning av trafikksituasjon må ivaretas og utredes i KU. Dette for å minimere risiko at sentrale transportveger for Borregaards innsatsprodukter påvirkes negativt under byggefase og finne løsninger for sådan, eventuell, påvirkning.

Som meldingen fra Hafslund Eco Vannkraft AS viser legges det opp til en medvirkning i nødvendig grad med de berørte parter. Borregaard imøteser dette og vil bidra til at det tenkes og planlegges for helhetlige og langsiktige løsninger.

vennlig hilsen
BORREGAARD AS

Ole Gunnar Jakobsen
Fabrikkdirktør